5 bani în România.- 10 bani în străinătate ICGB

6 PAGINI

Anul XXXII.--N-rul 162.--Duminecă 15 Junie 1914

ABONAMENTE

ROMÂNIA		STRĂINĂTATE	
Lei		Lei	
4.65	3 luni	10.-	
9.15	6 luni	20.-	
18.-	Un an	40.-	

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 40
Incerţii şi reclame 3,50 linia
Anunturi sau informatiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11, Brezolanu, 11

Bucureşti, 14 Junie 1914

Sistemele electorale

S'ar putea zice că mai nicio ţară nu e mulţămită pe deplin cu sistemul ei electoral. Tuturor acestor sisteme li se găsesc cusururi, şi propunerile sau chiar proiectele de modificări sau de reforme nu numai că nu sunt rare, dar vedem că se ţin lanţ.

In Germania, până astăzi, sunt mari deosebiri între sistemul electoral pentru Reichstag, sau parlamentul imperiului, şi acela după care se aleg Camerele în diferite State ce alcătuiesc acel imperiu, — şi o să treacă desigur multă vreme până ce se va ajunge la un sistem uniform, deşi toate acele deosebiri aŭ fără îndoială caracterul pronunţat al unei anomalii.

In Ungaria, unde este un fel de colegiu unic — (nu este vot universal propriu zis) — s'aŭ făcut de asemenea modificări în legea electorală, — dar nu în înţelesul acela larg democratic ce se aştepta şi care fusese aşa zicând făgăduit de Coroană; ci tot numai cu preocuparea, nu numai de a nu se ştirbi, dar de a se asigura încă şi mai mult decât până acuma supremaţia uneia din naţiunile ce alcătuiesc acel Stat poliglot, naţiunii maghiare, asupra tuturor celorlalte.

In alte State se duc lupte mai mult saŭ mai puţin înverşunate pentru dreptul de vot al femeilor. In unele părţi s'a admis şi se practică sistemul votului plural, adică unii alegători să aibă mai multe voturi decât alţii, după gradul lor de cultură saŭ însemnătatea lor socială, — şi aşa mai departe.

O idee interesantă este aceea pe care a desvoltat-o nu de mult, prin ziarul „Le Temps", dl Adolphe Carnot, şi pe care dsa o numeşte ideea „votului familial". Ea porneşte dela raţionamentul că n'ar fi decât drept ca şi familia alegătorului, iar nu numai alegătorul însuşi, să-şi aibă votul ei, exercitat, bineînţeles, de către capul familiei. Astfel, omul cu familie ar trebui să aibă dreptul la mai multe voturi, unul de exemplu pentru soţia sa, iar d-l Adolphe Carnot adaogă, mergând poate cam departe: câte unul de fiecare copil (minor, se înţelege, căci ceî majorî vor avea fiecare votul lor).

Acesta însă e un amănunt. Ideea în sine e susţinută cu argumente nu mai puţin interesante: Preponderanţa electorală a părinţilor de familie n'ar fi decât justificată, comparând meritele lor faţă de societate, în interesul căreia trebuie să fie stabilită legea electorală, cu acelea ale celibatarilor. Nu numai că ceî dintâiŭ aŭ contribuit la creşterea unei generaţiuni noui, care va duce mai departe activitatea şi forţa patriei, dar ei şi suportă în Stat sarcini mult mai grele, astfel suportă sarcinile militare nu numai odată, ci de atâtea orî câţi fiî aŭ, şi plătesc Statului impozite carî cresc în măsură cu numărul total al copiilor lor. Ei nu muncesc numai pentru existenţa lor, ci pentru acea a întregei lor familiî, — şi grija aceasta îi face să fie şi mai sobri şi mai moralî. Apoî obişnuinţa d'a se gândi la asigurarea viitoruluî copiilor lor, îi pregăteşte mai bine pentru cântărirea intereselor ţăriî. Peste tot, preponderanţa dată votuluî familial asupra voturilor individuale ar putea produce efectele cele mai salutare asupra moralităţiî publice. Pe de o parte ar contribui la strângerea legăturilor familiare, — pe de altă parte ar spori de sigur influenţa utilă a capilor de familie asupra orientăriî politicel generale.

Este bineînţeles că n'ar putea fi vorba, acum, la noi, de o astfel de reformă, pentru care suntem încă departe de a fi pregătiţi. Dar nu e rău să luăm cunoştinţă şi de ideile la carî dau naştere, şi pe aiurea, preocupările de a se întocmi un sistem electoral cât mai drept şi cât mai omenesc cu putinţă desăvârşit.

SITUAŢIA
IN DOBROGEA-NOUA

In această vreme de frământare politică, este uşor ca să scape din vedere conducătorilor unele chestiunî de mare însemnătate şi carî reclamă o urgentă dezlegare. Luptele politice aŭ firesc şi partea lor frumoasă, dar atunci când prin exagerarea lor se întrebuinţează în focul lor toată energia de care e cineva capabil, atunci devin o pagubă şi pentru individul în luptă şi pentru partidul politic respectiv şi mai ales pentru ţară.

Iată una din chestiunile de prima ordine care, cel puţin în aparenţă, a fost întru catva lăsată în umbră, este vorba de organizarea Dobrogeî Noui.

Firesc, nimenî nu poate avea pretenţiunea ca să se facă organizarea într'o zi. Dar toată lumea poate avea pretenţia ca măsurile carî se iaŭ să fie de aşa natură în cât nedreptatea să înceteze de îndată.

In primul rând sânt unele lipsurî în Dobrogea nouă, asupra cărora trebue atrasă atenţiunea: lipsesc drumurile, comunele sânt într'o stare cu totul primitivă, pentru a trece dintr'o comună într'alta este aproape imposibil din cauza drumurilor; nu există o legătură telefonică între comune, lipseşte apa, pe care azî locuitorii o găsesc în niste puţurî cu totul insalubre.

Firesc, pentru îndreptarea atâtor neajunsurî trebueşte şi oare care timp şi banî. Atrăgând atenţiunea asupra lor, înţelegem tocmai să facem un apel la toate ministerele, ca ficare să aducă sacrificiile necesare şi să 'şî dea silinţa utilă pentru ca astfel în toate direcţiunile să urmeze îmbunătăţirî.

Sântem încredinţaţi ca aşa se va face

Dar mai este o chestiune asupra căreia înţelegem mai ales să insistăm.'

De la o vreme populaţiunea turcă din Dobrogea Nouă e victima persecuţiilor din partea elementului bulgar, mai ales a celui bogat care, ni s'a afirmat dintr'o sorginte sigură, a reuşit cunoscând româneşte, să săvârşească nedreptăţile şi să jefuiască pe bieţiî turcî, amăgind prin diferite mijloace autorităţile româneştî din localitate.

Cu modul acesta o mulţime de locuitorî turcî aŭ fost degradaţi de averile lor, fapt care a şi început să producă o mişcare de emigraţiune a elementului turcesc.

Nu trebue să se uite că elementul turcesc a fost cel dintâi care a primit armata românească cu urale şi cel dintâi care s'a arătat fericit că intră sub administraţie românească. Firesc nu se poate cere favoare pentru turcî în defavoarea celorlalte naţionalităţi. Dar se poate cere dreptate pentru toţi, care este obligatorie mai ales sub administraţia unui stat civilizat.

Această dreptate, în diferite cazurî a lipsit turcilor. Avem însă informaţiuni că aceste cazurî aŭ ajuns la cunoştinţa guvernului şi ni s'a afirmat că măsurile cele mai energice vor fi luate, pentru a se împiedica astfel încercarea pe care o fac uniî bulgarî chiaburî, ca fie prin corupţie fie prin amăgirî de tot felul, având şi superioritatea faţă de turcî, că cunosc limba românească, să reducă la sărăcie o clasă de locuitorî paciniciî şi muncitorî. Şi această intervenţiune energică este cu atât mai necesară cu cât elementul turcesc din comunele de frontieră mai aŭ şi alt neajuns de îndurat din partea bulgarilor. Se ştie că linia de frontieră între România şi Bulgaria, astfel cum a fost trasă, a lăsat şi de o parte şi de cealaltă, terenurile de cultură ale multor comune în unele locurî în Bulgaria şi în altele în România. Astfel sunt un număr de comune româneştî carî fiind pe linia de frontieră aŭ terenurile de cultură dincolo în Bulgaria.

Proprietariî acestor terenurî, turcî în mare majoritate, întâmpină din partea bulgarilor atâtea dificultăţî, în cât bieţiî oameni nu 'şî pot aproape lucra pământul. După câte ştim, la ministerul de domenii se studiază această chestiune pentru a se ajunge la o soluţiune care să înlesnească elementului acesta turcesc mijlocul de a-şî găsi teren de cultură în Dobrogea Nouă, pentru a putea renunţa astfel la pământul care din cauza cursului pe care 'l urmează linia de frontieră a rămas în Bulgaria.

Chestiunea aceasta a organizăreî şi a respectuluî dreptuluî fiecăruia în Dobrogea Nouă trebue să intereseze de aproape pe toţi bărbaţiî noştri politicî.

La atenţiunea lor facem apel. Orî cât de interesante sânt chestiunile la ordinea zileî azî, nu trebue să se uite că, după ce am cucerit Dobrogea Nouă cu arma, trebue să cucerim şi inimile tuturor locuitorilor de acolo, printr'o bună, cinstită şi dreaptă administraţie.

Dela Românii de peste munţi

ADUNAREA ASOCIAŢIEI NEGUSTOREŞTI DIN BRAŞOV

Budapesta, 12. — *Din Braşov se anunţă, că asociaţia negustorească locală va ţine la 15 cor., o adunare generală, cu care ocazie se vor constitui şi birourile asociaţieî.*

Azî a apărut un manifest către negustoriî români, carî sunt rugaţi a participa în număr complet întru cât, daca vor participa la şedinţă 200 negustorî români, toţi funcţionariî asociaţieî împreună cu preşedintele vor trebui să fie români.

ROMANII SI REFORMA ADMINISTRATIVA

Budapesta, 12. — *Toate ziarele naţionaliste române sunt contra reformeî administrative, căcî şi admit necesitatea uneî reforme, cer ca aceasta să servească autonomieî comitatense.*

La desbaterile reformeî vor participa toţi deputaţiî români, şi d-rul Theodor Mihalyi va desvolta în Camera părereа partidului naţional român.

Regenţa principelui moştenitor al Serbiei

REGELE PETRU

PRINCIPELE MOŞTENITOR ALEXANDRU

REGENŢA
principui Alexandru al Serbiei

Belgrad, 12. — *„Pressbureau" desmintind din nou svonurile de abdicare a regelui, declară că corespondentul Agenţieî Reuter a trimis o telegramă, fără a fi controlat prealabil svonurile ce circulaŭ.* (A. R.)

*

Belgrad, 12. — *Cu privire la proclamaţiunea de erî a regelui, ziarul „Pravda" relevă că ea are o importanţă deosebită, dată fiind vârsta înaintată şi starea generală a regelui în legătură cu vârsta. De aceea regenţa principelui moştenitor capătă un caracter mai durabil. Ziarul salută pe principe ca titularul puteriî regale şi speră că va justifica şi în această poziţiune încrederea regelui şi a poporului, precum a făcut în calitate de comandant al primeî armate.* (A. R.)

*

Belgrad, 12. — *Cercurile politice critică cu asprime atitudinea guvernului, căcî proclamaţia nu învedereză în deajuns acest act de mare importanţă. Era absolut necesar să se precizeze timpul cât principele moştenitor va deţine puterea regală.*

CHESTIA SUCCESIUNEI LA TRON

Belgrad, 12. — *Proclamaţiunea regelui a provocat o surprinză generală, căcî niciodată până acum regele, când a plecat din Belgrad, nu a luat măsurî de felul acesta.*

Chestiunea succesiuneî la tron nu este încă definitiv aranjată şi numaî de acum înainte o va aranja Marea Scupştină.

Proclamarea principelui moştenitor Alexandru ca domnitor provizoriu poate aduce complicaţiunî.

IMPRESIA LA PETERSBURG

Petersburg, 12. — *Transmiterea puteriî regale în mâinile principelui moştenitor însemnă preludiul urcăreî definitive a acestuia pe tronul Serbieî, căcî în armată domneşte mare nemulţumire faţă de rege, care a favorizat pe civilî cu ocazia ultimeî crize.*

Principele moştenitor stă sub absoluta influenţă a ministrului Rusieî, Hartwig, ale cărui sfaturî sunt de altfel întru toate urmate şi de ministrul preşedinte Passicî.

***

Conflictul greco-turc

O EXPLICAŢIE A PRESEI TURCEŞTI

Constantinopol, 12. — Ziarele „Ikdam" şi „Tasfiriefkiar" desmint ştirile din Atena cum că Turcia, hrănind intenţiunî răsboinice ar fi dat ordin şantierelor din Armstrong să activeze lucrările pentru terminarea dreadnoughtuluî „Sultan Osman", spre a grăbi data predăreî. Conform contractuluî vasul trebuia să fie predat la 15 Iulie dar, din motive de şantier, s'a avizat, că predarea nu se va putea face decât la începutul toamneî. Ministerul de marină turcesc n'a primit aceasta şi a cerut activarea lucrărilor pentru ca predarea să se facă la data hotărâtă saŭ cel mult cu o mică întârziere. (A. R.)

RASPUNSUL ADRESAT DE POARTA PATRIARHATULUI ECUMENIC

Constantinopol, 12. — Poarta a adresat patriarhatuluî ecumenic un răspuns scris la ultima-î scrisoare, prin care se notifică Turcieî hotărârea de a închide bisericile şi şcolile greceştî. Se afirmă, că răspunsul enumără măsurile luate de guvern, graţie cărora mişcarea de emigrare a încetat, numeroase proprietăţî aŭ fost restituite şi ordinea a fost restabilită. Se sfătueşte patriarhatul a redeschide bisericile şi şcolile.

Sfatul patriarhieî se va întruni mâine spre a lua cunoştinţă de răspunsul Porţeî. (A. R.)

Conferinţa interparlamentară
DE LA STOCKHOLM

— 6, 7 şi 8 August 1914 st. v. —

Precum am anunţat, a XIX-a conferinţa interparlamentară va avea loc anul acesta la Stockholm.

Grupul interparlamentar suedez îşî rezervase dreptul, de a invita conferinţa să lucreze în Suedia în anul 1914, tocmaî din cauză că Suedia poate în anul acesta, să sărbătorească centenarul uneî păcî neîntrerupte cu toate naţiunile din lume.

Iată scrisoarea de invitaţiune adresată de grupul suedez preşedinteluî grupuluî român:

Domnule preşedinte şi scumpe coleg,

Grupul suedez al Uniuneî Interparlamentare are onoarea a invita grupul dv. să ia parte la a XIX-a conferinţă care va avea loc în palatul Riksdag-uluî din Stockholm la 19, 20 şi 21 August viitor (st. n.).

In ceeace priveşte ordinea de zi a conferinţeî ne permitem a vă ruga să vă referiţi la circulara Biroului Interpa lamentar, privitoare la această conferinţă.

Fără a căuta să rivalizeze cu alte grupurî pentru splendoarea serbărilor organizate de ele, grupul suedez va face totuş sforţărî, în măsura mijloacelor sale, spre a asigura oaspeţilor săî, pe lângă lucrărî serioase, o şedere cât mai plăcut posibilă. In această privinţă putem de pe acum, indica următoarele:

O recepţie va avea loc la Stockholm, Marţî 18 August seara, în ajunul deschidereî conferinţeî.

M. S. Regele Gustav va da, în una din cele treî zile în care se va reuni conferinţa, o garden party la castelul regal din Stockholm.

Membriî conferinţeî şi doamnele care îî vor însoţi vor fi invitaţi să asiste la o serbare de gimnastică şi la concursurî de sport în Stad-ul cel mare al Stockholm-uluî unde aŭ avut loc în 1912 ultimele jocurî olympice.

In ziua deschidereî conferinţeî, grupul suedez va da un banchet în onoarea membrilor conferinţeî, precum şi a doamnelor careî vor însoţi.

Comitetul de organizare se va grăbi să procure, atât cât îî va fi în putinţă, fiecăruî membru, pentru o doamnă din familia sa (nevasta d-sale saŭ fiica d-sale) invitaţiunî la serbărî. Un comitet de doamne a fost constituit ca şi la precedentele conferinţî.

Un birou de locaţiune a fost organizat în scop de a permite membrilor să reţină dinainte camere în hoteluri, pensiunî sau case particulare. Spre înlesnirea turiurora se recomandă fiecăruia ca, scriind acestuî birou, să explice cât mai clar ceea ce doreşte. In vederea afluenteî considerabile a turiştilor, membriî sunt rugaţi să se adreseze direct şi fără întârziere acestuî birou: Stockholms Uthyrningsbyrå. Kungsträdgardsgatan 12, Stockholm.

Guvernul a avut deosebita bunăvoinţă să permită direcţiuneî generale a căilor ferate ale statuluî de a elibera sub măsurile de control pe care le va crede necesare, bilete gratuite de cl. I-a (cu wagons-lits) pe căile ferate ale statuluî, în favoarea fiecăruî membru şi a uneî doamne (nevasta saŭ fiica d-sale) valabile pentru călătoriî în Suedia timp de o lună în vara 1914. Membriî sunt rugaţi să facă cunoscut din timp comitetuluî de organizare perioada de validitate a biletelor şi liniile ce doresc a străbate în modul acesta.

Indicatoare conţinând principalele itinerariî pentru Suedia şi interiorul ţăreî, precum şi planul oraşuluî Stockholm, sunt trimese cu prezenta circulară secretariuluî grupuluî dv., d-l Charles Lahovary, care ne va transmite cât de curând posibil, în orîce caz cel mai târziu până la 17 (30) Iunie viitor, lista membrilor Parlamentuluî Român, carî sunt decişi a participa la conferinţă, precum şi a doamnelor care vor binevoi să ne facă plăcerea a-î însoţi.

Exprimându-ne speranţa că membriî grupuluî dv. vor face aceluia al nostru onoarea de a primi în mare număr invitaţiunea noastră, vă rugăm să binevoiţi a primi, domnule preşedinte şi scumpe coleg, asigurarea celeî mai distinse consideraţiunî.

In numele grupuluî suedez;
Preşedinte, *Théodore Adelswaard*
Secretar, *P. G. Widegren*

*

Iată pe de altă parte ordinea de zi a conferinţeî stabilită de consiliul interparlamentar:

ORDINE DE ZI

1) Alegerea preşedinţilor şi a vicepreşedinţilor;

2) Jurisdicţiunea permanentă internaţională. Arbitraj obligatoriu.

Raportul d-luî Henri de la Fontaine, senator belgian, în numele comisiuneî speciale.

3) Raport, făcut în numele grupuluî suedez de către unul din membriî săî, despre instituţia suedeză „Justitieombudsmannen" (procuror general al Justiţieî Parlamentuluî) şi despre serviciile ce-ar putea aduce o asemenea instituţie în domeniul relaţiunilor internaţionale.

4) Sancţiunile violărilor dreptuluî internaţional al războiuluî. Raportul d-luî Paul Miljukof, membru al Dumeî Ruseştî.

5) Declaraţie de neutralitate permanentă.

Raportul d-luî dr. Munch, ministru al Apărăreî Naţionale al Danemarceî, în numele comisiuneî centrale.

6) Drepturile şi datoriile neutrilor. Amendamente la convenţiunile din 1907.

Raportul d-luî Munch (Danemarca).

7) Regimul strâmtorilor şi al canalurilor maritime.

Proect de convenţie internaţională, prezentat în numele comisiuneî speciale de contele Penha Garcia (Portugalia).

8) Războiul în aer.

Raport prezentat în numele comisiuneî speciale de profesorul Richard Eickhoff, preşedintele grupuluî german.

9) Sancţiunî penale de stabilit pentru propagarea ştirilor falşe putând compromite pacea.

Raportul d-luî Lammasch, membru al primeî Camere a Reichsrath-uluî austriac.

10) Serviciî de documentare legislativă.

Raport făcut de d-l Honnorat, deputat, preşedintele grupuluî muncel legislative din Camera franceză.

11) Raportul Biroului Interparlamentar.

12) Comunicare asupra compunereî consiliuluî interparlamentar pentru exerciţiul dela a XIX-a până la XX-a conferinţă.

13) Alegerea unuî membru al comitetuluî executiv pentru înlocuirea baronuluî de Plener (Austria), membru eşit şi nereeligibil.

14) Fixarea loculuî de reuniune a celeî de XX-a conferinţî interparlamentare.

***

Trecerea Atlanticului
CU AEROPLANUL

Roma, 12. — Se telegrafiază din New-York, că acolo se lucrează pe capete la pregătirea „zboruluî deasupra Oceanuluî Atlantic" ce-l va întreprinde aviatorul Porte cu aeroplanul său. Acest aeroplan, care e prevăzut cu patru motoare şi are o putere de o sută de caî, a făcut cu succes un zbor de 30 de ore. (A. T. I.)

FILME
O profanare

S'a publicat în ziarul nostru că monumentul românesc de la Rahova a fost maltratat de niste bulgarî prin loviturî de ciomege şi focurî de revolver.

Ştirea, bine înţeles, a produs, la noi, o indignare generală. E inadmisibil ca poporul bulgar să aprobe gestul condamnabil al derbedeilor carî au profanat monumentul. Bulgariî au avut totdeauna un cult pentru soldaţiî români căzuţi în gloriosul război al Independenteî. Mi-aduc aminte, când Episcopul de Vraţa, cu prilejul vizitei pe care M. S. Regele Carol a făcut-o la Grivita, prin 1902, a relevat într'o memorabilă cuvântare vitejia armateî române. „Sculaţi-vă voî, striga venerabilul prelat, întinzându-şi mâna spre câmpul de bătae acoperit de cruci şi monumente funerare, sculaţi-vă şi priviţi pe Căpitanul vostru care vine să vă viziteze". Dar, cuvinte de laudă şi proslăvire pentru eroiî români, n'au fost pronunţate numaî de episcopul de Vraţa, ci şi de toţi bărbaţiî de stat bulgarî, conştienţi de recunoştinţa ce o datorează naţiunea bulgară eroizmului oştireî române.

Monumentul de la Rahova trebuie deci să fie tot atât de aproape de sufletul bulgăresc ca şi de sufletul românesc, căci eroiî carî zac sub umbra lui şi-aŭ dat viaţa pentru două cauze sfinte: Independenţa Romînieî şi dezrobirea Bulgarieî. Ca atare, păzitoriî firesti ai monumentului dela Rahova ar trebui să fie înşişi bulgarii. Orî carî ar fi schimbările intervenite, prin forţa lucrurilor, în relaţiile dintre cele două ţărî, amintirea celor de la 1877 trebuie să fie în veci sacră pentru orîcare bulgar.

Profanarea unui monument sfânt e cea din urmă laşitate.

Dacă derbedeii şi-ar fi pus întrebarea: „Pentru cine aŭ murit aceia? de sigur că, în aceiaş clipă, şi-ar fi lăsat ciomegile jos şi, descoperindu-se, ar fi sărutat cu pietate marmura rece a monumentului eroilor români. Profanatoriî aceia nu pot fi decât niste mişeî. Şi e regretabil ca poporul bulgar, care, orîce s'ar zice, e un popor brav şi patriot, să cuprindă în sânul său asemenea brute. De sigur, cum am spus, marea majoritate a bulgarilor dezaprobă profanarea dela Rahova, profanare care a atins adânc, simţimintele cele mai scumpe ale poporului român. Şi nu mă îndoiesc că guvernul bulgar va orândui o anchetă severă şi va pedepsi pe ceî carî s'aŭ făcut vinovaţi de un asemenea act înjositor, care poate da lumeî civilizate o idee greşită despre apucăturile poporului bulgar.

Mestugean

ISTORICUL
campaniei militare din anul 1913

D. Corvin M. Petrescu a scos o carte elegant tipărită cu titlul *„Istoricul campaniei militare din anul 1913"*.

Lucrarea—după cum spune însuşi autorul—e împărţită în patru părţi: partea I cuprinde un istoric al evenimentelor, care aŭ precedat campania din 1913; partea două, istoricul campaniei; partea treia cuprinde concluziunile şi învăţămintele acesteî campania, iar ultima parte e un istoric succinit al instituţiilor noastre militare.

Cartea are numeroase ilustraţiunî şi portrete înfăţişând episoade din campanie şi generalii carî s'au distins în primul rând.

***

Abonamente de vilegiatură:

pe lună în ţară: leî 1.50; pe lună în streinătate: leî 3. Pentru Germania Austria şi Elveţia: leî 4 pe lună.

ALBANIA
cont.a principelui Wilhelm

— Situaţia e desperată la Durazzo şi Valona —

Durazzo, 12. — (11 Iunie. Orele 10 seara). — Toate magazinele sunt închise. Lucrările de întărire vor fi gata mâine. Duşmanul se întăreşte şi el. (A. R.)

*

Durazzo, 12. — *Delegaţiî guvernului albanez s'aŭ reîntors de la Siak foarte abătuţi, şi imediat după sosire aŭ conferit timp de două ore cu principul.*

Delegaţiî aŭ fost primiţi foarte rece de răsculaţi, carî aŭ amânat răspunsul pe mâine.

Armistiţiul a fost prelungit până Vineri.

La Siak sunt concentraţi 20 mii infanteriştî şi 3 mii cavalerişti de aî răsculaţilor.

Colonelul Philipps, comandantul trupelor internaţionale de la Skutari, a sosit aci şi a raportat principelui, că printre musulmanii de la Skutari s'a pornit o mişcare contra principelui.

Prenk Bib Doda a comunicat, că lasă jumătate din armata sa la Ismi, iar cu ceallaltă înaintează spre Durazzo.

Malisorii din Durazzo refuză a mai lupta. Populaţia se plânge că este jefuită de malisorî, iar poliţia este neputincioasă faţă de ei, căcî se teme de o răscoală în cazul când ar proceda cu energie.

Se afirmă că Essad paşa s'ar afla la Siak.

*

Durazzo, 12. — *Agenţiî turcî şi muntenegrenî agită de multă vreme contra principelui. Colonelul Philipps procedează zadarnic cu asprime contra acestor agenţi. O deputaţiune de mahomedanî, s'a prezintat la el, cerându-i să le permită a trece de partea răsculaţilor, înrolându-se în rândurile acestora. Colonelul Philipps a răspuns că nu-i poate împiedica, dar că în cazul când vor face aceasta, avutul lor va fi confiscat.*

Musulmanii refuzaţi s'aŭ adunat într'o moschee, unde s'aŭ consultat.

Colonelul Philipps văzând aceasta, a trimis un detaşament german şi italian, care a înconjurat moscheea. Comandantul detaşamentului a somat pe mahomedanî să se împrăştie, dar aceştia aŭ refuzat şi numaî după ce comandantul a comandat încărcarea armelor, s'aŭ împrăştiat.

ALTE TORPILOARE ITALIENE IN ALBANIA

Roma, 12. — Din Livorno aŭ pornit două torpiloare în spre Albania. (A. T. I.)

TRATATIVELE CU RESCULAŢII AU EŞUAT

Roma, 12. — *Din Durazzo se anunţă, că tratativele dintre guvernul albanez şi răsculaţi aŭ eşuat, din cauza că răsculaţii refuză să satisfacă următoarele cereri ale principelui:*

1) Recunoaşterea domnitoruluî; 2) recunoaşterea steagului şi pajereî albaneze; 3) predarea conducătorilor răscoaleî; 4) predarea armelor.

Răsculaţii ar fi dispuşi să discute cele treî puncte dintâi, iar asupra celui de al patrulea nicî nu vor să stea de vorbă.

UN APEL CATRE POPULAŢIUNEA DIN VALONA

Valona, 12. — Ismail Kemal bey, fostul preşedinte al guvernului provizoriu albanez, a adresat populaţiuneî de aci şi împrejurimî un apel cerând să i se pună la dispoziţie voluntarî.

RASCULAŢII CONTINUA TRATATIVELE

Durazzo, 12. — Răsculaţiî cer înlăturarea funcţionarilor turcî dovediţi ca inutilizabili. Ei mai cer ca hogiî să fie remuneraţi mai bine.

Se crede că răsculaţiî continuă a trata cu guvernul albanez numaiX aMDKG?P--RVULIIZJS9, mai ca să câştige timp.

INTARIREA FLOTEI ITALIENE LA DURAZZO

Milano, 12. — Ziarul „Seccolo" anunţă, că contratorpilorul „Minerva" şi două torpiloare aŭ sosit la Durazzo, pentru întărirea floteî italiene de acolo.

LUPTELE DIN JURUL VALONEI

Valona, 12. — **La Skarzira se dă o luptă crâncenă. Ambele părţi aŭ pierderi foarte mari.**

IN JURUL INFRANGEREI ARMATEI LUI PRENK BIB DODA

Viena, 12. — Infrângerea armateî luî Prenk Bib Doda şi arestarea acestuia nu s'a confirmat încă.

Din faptul că ştirea este datată dela 10 cor., iar de atunci aŭ sosit alte ştiriî, carî nu amintesc nimic despre acest important eveniment, reese că ştirea agenţieî Stefani nu poate fi adevărată.

TOATA ALBANIA CONTRA PRINCIPELUI

Berlin, 12. — **Ziarul „Berliner Tageblatt" află din Durazzo că întreaga Albanie este contra principelui. Chiar populaţia din Scutari manifestează contra luî.**

Skutari, 12. — Mai mulţi răniţi din armata lui Prenk Bib Doda aŭ sosit aci.

INSPECTORUL POLIŢIEI DIN DURAZZO

Durazzo, 12. — Mai mulţi ofiţeri germani şi austro-ungari aŭ sosit aci şi s'aŭ înrolat ca voluntarî în armata principelui.

Baronul Biegeleben, care până acum două anî a fost funcţionar în poliţia austriacă şi care dela dimisia sa trăeşte în Albania, a fost numit inspector al poliţieî din Durazzo.

CASTOLDI ATAŞAT MILITAR LA DURAZZO

Durazzo, 12. — Fostul secretar al principeluî Wilhelm, căpitanul Castoldi a fost numit ataşat militar pe lângă legaţiunea italiană de aci.

SITUAŢIA CRITICA A PRINCIPELUI WILHELM

Roma, 12. — *Cercurile politice de aci sunt de părere, că la urma urmeî principele va fi nevoit să cedeze răsculaţilor saŭ să abdice, mai ales că întreaga populaţie albaneză din Durazzo a trecut de partea răsculaţilor.*

Cum, cea mai mare parte a populaţiuneî din Albania este mahomedană, ar fi o greşeală din partea principeluî dacă ar căuta să-şi impună voinţa printr'o armată compusă din străinî.

OFIŢERI OLANDEZI PRIZONIERI

Rotterdam, 12. — **Guvernul a primit o telegramă din Valona, după care un maior şi un căpitan olandez aŭ fost făcuţi prizonieri de către răsculaţi iar alţi 3 ofiţeri olandezi aŭ dispărut.**

SITUAŢIA E DESPERATA LA DURAZZO ŞI VALONA

Köln, 12. — Ziarul „Kölnische Zeitung" află din Valona că maiorul olandez Louis şi d-rul Berghausen, fostul medic al principeluî, aŭ sosit la Durazzo.

Situaţia la Durazzo şi Valona este disperată.

*

Durazzo, 12. — *Comandantul canonierei ruseştî Terez află din Valona că oraşul este liniştit dar că se aşteaptă un atac al rebelilor din Fieri.* (A. R.)

DECLARAŢIA LUI SUREJA BEY FLORA

Viena, 12. — Ministrul Albanieî de aci Sureja bey Flora a declarat unuî colaborator al ziaruluî „Neue Freie Presse", că a perdut orîce speranţă, căcî situaţia patrieî sale este extrem de gravă.

PRELUNGIREA ARMISTIŢIULUI

Durazzo, 12. — *In urma uneî cereri în scris a insurgenţilor, o delegaţiune a fost trimisă la Siak spre a începe negocierile. Delegaţiî aŭ avut doar convorbiri neobligatorii, pentru că reprezentanţiî oraşelor Matia şi Elbasan n'ar fi sosit încă.*

Armistiţiul a fost prelungit până la 25 Iunie dimineaţa. Aceasta provoacă nemulţumiri pentru că sunt temerî ca insurgenţiî să nu fi folosit această spre a se întări.

Ştirile sosite din sudul Albanieî continuă a fi nefavorabile. Se afirmă că Berat ar fi căzut în mâinile insurgenţilor. Domneşte neliniste. (A. R.)

***

Răspunsul Senatului
la Mesajul Tronului

Iată textul proectuluî de răspuns al Senatuluî la Mesajul Tronuluî, citit de d. raportor N. N. Săveanu, în ultima şedinţă a Senatuluî:

Sire,

Senatul, fericit că tot Majestăţiî Voastre i-a fost dat să deschidă şi a patra Constituantă, roagă pe A tot Puternicul să vă dăruiască încă zile cât de multe şi senine pentru a Vă putea bucura de roadele neobositeî muncî ce depuneţi pentru propăşirea ţăriî.

Chemat ca împreună cu Adunarea Deputaţilor şi în acord cu guvernul Majestăţiî Voastre să revizuiască unele din dispoziţiunile Constituţiunii, Senatul are conştiinţă deplină de însemnătatea problemelor puse în discuţiune şi va depune toate silinţele pentru ca în liniste, cu chibzuinţă şi cuminţenie, dar cu hotărâre, să le dea soluţiunile cele mai înţelepte şi să întărească temeliile Statuluî prin respectarea drepturilor şi armonizarea tuturor intereselor legitime.

Sire,

Incredinţarea ce Maiestatea Voastră ne dă despre întărirea bunelor noastre raporturî cu toate Statele, ne este o preţioasă garanţie că ne vom putea în pace îndeplini misiunea ce ţara ne-a încredinţat.

Vizita pe care a făcut-o Maiestăţiî Voastre Maiestăţile Lor Împăratul şi Împărăteasa Rusieî împreună cu familia imperială, a produs o vie mulţumire întregeî ţăriî. Ea a fost o dovadă strălucită nu numaî a puternicei afecţiunî de care Maiestatea Voastră şi familia regală se bucură, dar şi a relaţiunilor amicale dintre cele două State şi a înaltelî situaţiunî dobândite de regatul român în Europa sub înţeleapta conducere a Maiestăţiî Voastre.

Iubitorî de pace, de care avem atâta nevoie pentru liniştita propăşire a ţăriî, suntem încredinţaţi, că guvernul Maiestăţiî Voastre va continua să vegheze la menţinerea echilibruluî stabilit în Peninsula Balcanică vara trecută cu atâtea jertfe.

Pentru aceasta el va putea în totdeauna pune temeiŭ pe avântul ţăriî şi pe recunoscutele virtuţi ostăşeştî ale poporuluî român.

Să trăiţî Sire!

Trăiască Maiestatea Sa Regina!

Trăiască familia regală!

Raportor, *N. N. Săveanu*